

FRANTIŠEK JAKUBEC ML.

KAROSÁRNA SODOMKA

Vy, kteří pocházíte z Vysokého Mýta (a okolí), možná budete lépe než já vědět, jaké automobilové skvosty z tohoto města pochází. Firma, která je vyráběla, sice už dávno neexistuje, ale její výtvoři dodnes dokážou očarovat nejednoho automobilového fanouška.

Dovolte mi drobný výlet do už dávnější historie. V roce 1896 započal dráhu opraváře a později i výrobce kočárů Josef Sodomka starší. Jeho podnikání vzkvétalo a rozrůstalo se až do roku 1914, kdy byla činnost utlumena první světovou válkou. Po válce se již výrobu nepodařilo úspěšně rozeběhnout. Na vině byl kromě jiného také obecný úpadek výroby kočárů. Nastala totiž nová éra dopravy – automobilismus. Syn Josefa Sodomky, taktéž Josef, se v tu dobu vyučil karosářem, a když se v roce 1925 vrátil z praxe u firmy Laurin & Klement (dnešní Škoda), přesvědčil ve svých 21 letech otce, že je třeba podnik přetřansformovat a jít s dobou. A začali tak vyrábět vlastní automobilové karoserie na zakázku.

Byl to krok správným směrem. Po prvním spokojeném zákazníkovi se začali přidávat další. Firma dosáhla takového věhlasu, že si u ní nechal auto vyrobit např. herec Jan Werich, manželka prezidenta Hana Benešová, podnikatel Tomáš Baťa nebo dokonce britský král Jiří VI. Karosárna za dobu svého fungování využívala podvozky renomovaných a světových značek, na jejichž základě dělala vlastní karoserie. Kromě podvozků Škoda či Tatra najdeme v jejich portfoliu značky jako Bugatti, Lancia, Rolls-Royce, Ford a další.

Rok 1928 byl pro firmu přelomový, protože kromě karoserií pro automobily začala vyrábět i autobusy. Ty se vlastně nakonec staly karosárně osudové. Po druhé světové válce měl Josef Sodomka mladší, který již továrnu vedl, velké plány. Znárodnění v roce 1948 však vše změnilo. Podnik byl přejmenován na Karosu a postupně se přestaly automobily vyrábět a ve výrobě zůstaly pouze autobusy. Ty pod značkou Iveco najdeme ve Vysokém Mýtě dodnes.

Dost bylo dějepisu. Mrkněme alespoň na výběr několika zajímavostí, které ka-

rosárna Sodomka vytvořila. Určitě stojí za zmínku Aero 50 Dynamic z roku 1940.

Bylo jich postaveno osm nebo devět a známé jsou pouze dva dochované exempláře. Maximální rychlost 125 km/h tohoto 1,4 t vážícího designového kousku možná nepřekvapí. Stačí se podívat na aerodynamickou karoserii, která zakrývala přední i zadní kola. Jeden z exemplářů byl po renovaci minulý rok prodán v aukci v Americe za necelých 8,5 milionu korun! Dalším zajímavých exemplářem je Tatra 600 Cabriolet Sodomka z roku 1949. Jednalo se do té doby pravděpodobně o nejmodernější automobil vyrobený na našem území. Zajímavostí je, že byl věnován J. V. Stalinovi k jeho 70. narozeninám. Poslední chuťovkou a také posledním osobním automobilem, který Sodomka (tehdy už Karosa) udělal v roce 1956, je Sodomka Škoda 440 Karosa. Jednalo se o prototyp sportovního vozu (postaven na podvozku Škoda 440), který vznikl v jediném exempláři. Vůz neměl plátěnou střechu, jak jsme u kabrioletů zvyklí. Místo ní měl snímáči průhlednou plastovou střechu, která po nasazení připomínala kabinu malého letadla.

Myslím, že se v případě těchto a dalších automobilů, které v karosárně Sodomka vznikly, rozhodně nemáme za co stydět! Naopak, můžeme obdivovat jejich nadčasovost a originalitu!

QR Platba

Časopis Tarsicius dostává každý zájemce, náklady na vydávání jsou hrazeny z dobrovolných darů. Podpořte prosím časopis Tarsicius na účtu 2200032524/2010. Náklady na jedno číslo odpovídají 55 Kč. Za všechny dary srdečně děkujeme.